

SIKKERHETSDATABLAD

Tarkett Primer for Parkettlim MS

SDS i henhold til EUROPAPARLAMENTS- OG RÅDSFORORDNING (EF) nr. 1907/2006 om registrering, vurdering og godkjenning av samt begrensninger for kjemikalier (REACH), Annex II-EU

AVSNITT 1: IDENTIFIKASJON AV STOFFET/STOFFBLANDINGEN OG AV SELSKAPET/FORETAKET

Utgitt dato 08.01.2009

Revisjonsdato 14.11.2014

1.1. Produktidentifikator

Kjemikaliets navn Tarkett Primer for Parkettlim MS

Artikkelnr. 8790108

GTIN-nr. 7392662057762

1.2. Identifiserte relevante bruksområder for stoffet eller stoffblandingen og bruk som det advares mot

Kjemikaliets bruksområde Primer

1.3. Opplysninger om leverandøren av sikkerhetsdatabladet

Firmanavn Tarkett AS

Postadresse Postboks 500

Postnr. N-3002

Poststed Brakerøya

Land Norge

Telefon +47-3220 9200

Telefaks +47-3220 9201

E-post info.norway@tarkett.com

Hjemmeside <http://www.tarkett.no>

1.4. Nødtelefonnummer

Nødtelefon Giftinformasjonen: +47 22 59 13 00

Identifikasjon kommentarer <http://www.helsebiblioteket.no/forgiftninger>

AVSNITT 2: FAREIDENTIFIKASJON

2.1. Klassifisering av stoffet eller stoffblandingen

Klassifisering i henhold til Xn; R20, R40, R42/43, R48/20

67/548/EEC eller 1999/45/EC Xi; R36/37/38

Klassifisering i henhold til CLP (EC) Resp. Sens. 1; H334

No 1272/2008 [CLP/GHS] Carc. 2; H351

STOT RE2; H373

Skin Irrit. 2; H315

Eye Irrit. 2; H319

Skin Sens. 1; H317

STOT SE3; H335

CLP Klassifisering, kommentarer GHS08 kronisk helsefare

GHS 07

2.2. Merkingselementer

Farepiktogrammer (CLP)

Sammensetning på merkeetiketten	Diphenylmethanediisocyanate, incl. isomerer og homologer:50 - 100 vekt%
Signalord	Fare
Faresetninger	H315 Irriterer huden. H319 Gir alvorlig øyeirritasjon. H334 Kan gi allergi- eller astmasymptomer eller pustevansker ved innånding. H317 Kan utløse en allergisk hudreaksjon. H351 Mistenkes for å kunne forårsake kreft H335 Kan forårsake irritasjon av luftveiene. H373 Kan forårsake organskader ved langvarig eller gjentatt eksponering
Sikkerhetssetninger	P260 Ikke innånd /tåke/damp/aerosoler. P280 Benytt vernehansker /vernebriller. P303 + P361 + P353 VED HUDKONTAKT (eller håret): Tilsølte klær må fjernes straks. Skyll/dusj huden med vann. P305 + P351 + P338 VED KONTAKT MED ØYNE: Skyll forsiktig med vann i flere minutter. Fjern eventuelle kontaktlinser dersom dette enkelt lar seg gjøre. Fortsett skyllingen. P342 + P311 Ved symptomer i luftveiene: Kontakt et GIFTINFORMASJONSSENTER eller lege. P332 + P313 Ved hudirritasjon: Søk legehjelp.
Supplerende etikett informasjon	Inneholder diphenylmethanediisocyanater. Kan utløse en allergisk reaksjon.

2.3 Andre farer

Andre farer	Ved langvarig eller gjentatt innånding og hudkontakt kan produktet forårsake allergiske reaksjoner selv ved svært lave konsentrasjoner, fordi det inneholder diisocyanater og kan utvikle overfølsomhet. Personer som tidligere har utviklet overfølsomhet for isocyanater bør unngå eller utvise ekstra forsiktighet ved håndtering av dette produktet. Hvis du har problemer med bronkiene eller lungene eller ofte får eksem bør du ikke arbeide med diisocyanater. Alle som kan bli utsatt for diisocyanater i arbeidet må gjennomgå en medisinsk undersøkelse.
-------------	---

AVSNITT 3: SAMMENSETNING/OPPLYSNINGER OM BESTANDDELER**3.2. Stoffblandinger**

Komponentnavn	Identifikasjon	Klassifisering	Innhold
Diphenylmethanediisocyanate, incl. isomerer og homologer	CAS-nr.: 9016-87-9 EC-nr.: 618-498-9	Xn; R20,R40,R48/20 Xn; R42/43 Xi; R36/37/38 Kreft 3 Resp. Sens. 1;H334; Carc. 2;H351; STOT RE2;H373; Skin Irrit. 2;H315; Eye Irrit. 2;H319; Skin Sens. 1;H317; STOT SE3;H335;	50 - 100 vekt%

Bemerkning, komponent	VOC 0 g/l
Komponentkommentarer	Den fullstendige teksten for alle faresetninger er vist i pkt. 16.

AVSNITT 4: FØRSTEHJELPSTILTAK

4.1. Beskrivelse av førstehjelpstiltak

Generelt	Sørg for at øyeskyllestasjoner og håndvaskefat er i nærheten av arbeidsstedet. Vanlig førstehjelp, ro, varme og frisk luft. Søk lege i tilfelle vedvarende symptomer. Gi aldri væske dersom personen er bevisstløs. Forgiftningssymptomer kan også oppstå etter mange timer. Etter høy eksponering bør pasienten holdes under medisinsk tilsyn i minst 48 timer. Vis dette sikkerhetsdatabladet til tilstedeværende lege.
Innånding	Flytt straks den eksponerte til frisk luft. Kontakt lege hvis ikke alt ubehag gir seg. Hvis den tilskadekomne ikke puster, puster uregelmessig eller det oppstår åndedrettsstans, må det gis kunstig åndedrett eller utdannet personell kan gi oksygen. Ved bevisstløshet: legg pasienten i stabilt sideleie.
Hudkontakt	Ta straks av tilsølte klær og vask huden med såpe og vann. Ikke bruk løsemidler eller tynnere. Kontakt lege hvis ikke alt ubehag gir seg.
Øyekontakt	Skyll straks øynene med mye vann samtidig som øvre og nedre øyelokk løftes. Se etter og ta ut eventuelle kontaktlinser. Fortsett å skylle i minst 10 minutter. Kontakt lege ved irritasjon.
Svelging	Kontakt lege hvis ubehag oppstår.

4.2. De viktigste symptomene og virkningene, både akutte og forsinkede

Akutte symptomer og virkninger	Enkelt eksponering fører til irritasjon, for eksempel hudirritasjon ved kontakt med hud og irritasjon og smerter etter kontakt med øyet.
Forsinkede symptomer og virkninger	Ved langvarig eller gjentatt innånding og hudkontakt kan produktet forårsake allergiske reaksjoner selv ved svært lave konsentrasjoner, fordi det inneholder diisocyanater og kan utvikle overfølsomhet. Personer som tidligere har utviklet overfølsomhet for isocyanater bør unngå eller utvise ekstra forsiktighet ved håndtering av dette produktet.

4.3. Angivelse av om umiddelbar legehjelp og spesialbehandling er nødvendig

AVSNITT 5: BRANNSLOKKNINGSTILTAK

5.1. Slokkingsmidler

Passende brannslukningsmidler	Slukkes med pulver/kulldioksid/skum/vannspray (tåke).
Uegnete brannslukningsmidler	Ikke bruk vannstråle.

5.2. Særlige farer knyttet til stoffet eller stoffblandingen

Farlige forbrenningsprodukter	Unngå innånding av røykgasser. Ved oppvarming / brann dannes: Karbonmonoksid (CO), Karbondioksid (CO ₂), Giftige gasser/damper/røyk.
-------------------------------	--

5.3. Råd til brannmannskaper

Personlig verneutstyr	Bruk åndedrettsvern. Bruk påkrevd personlig verneutstyr
Spesielt beskyttelsesutstyr for brannmenn	Brannpersonell som utsettes for forbrenningsgasser/spaltningsprodukter skal bruke luftforsynt åndedrettsvern.

AVSNITT 6: TILTAK VED UTILSIKTET UTSLIPP

6.1. Personlige forsiktighetsregler, personlig verneutstyr og nødrutiner

Generelle tiltak	Benytt nødvendig verneutstyr - se seksjon 8.
Sikkerhetstiltak for å beskytte personell	Sørg for tilstrekkelig ventilasjon. Åndedrettsvern mot støv og tåke.

6.2. Forsiktighetsregler med hensyn til miljø

Sikkerhetstiltak for å beskytte ytre miljø	Må ikke ledes ut i avløp, jord eller vannløp. Søl eller ukontrollerte utslipp til vannløp skal UMIDDELBART varsles til rette myndighet.
--	---

6.3. Metoder og materialer for oppsamling og rensing

Metoder for opprydding og rengjøring	Samles opp mekanisk eller absorberes med inaktivt materiale som vermikulit, sand, dolomitt, diatomene etc. Når materialet har absorbert produktet samle
--------------------------------------	---

spillet i et åpent fat som umiddelbart fraktes til ett bortgjemt inngjerdet område. La produktet herde deretter ved å holde det i en åpen bøtte lett fuktig i 10 dager. Det åpne fatet kan deretter forsegles og transporteres. Et fat som inneholder diisocyanat skal ikke behandles med vann og deretter direkte lukkes. Man får ofte en brusing som kan være så alvorlig at beholderen kan revne.

6.4. Henvisning til andre avsnitt

Andre anvisninger Se avsnitt 1 for nødkontaktinformasjon.
Se avsnitt 8 for opplysninger om egnet personlig verneutstyr.
Se avsnitt 13 for flere opplysninger om avfallshåndtering.

AVSNITT 7: HÅNTERING OG LAGRING

7.1. Forsiktighetsregler for sikker håndtering

Håndtering Sørg for god ventilasjon. Det må ikke spises, drikkes eller røykes under bruk. Unngå direkte øyekontakt. Vask hendene etter bruk. Benytt nødvendig verneutstyr - se seksjon 8.

7.2. Vilkår for sikker lagring, herunder eventuelle uforenligheter

Oppbevaring Lagres i original emballasje, beskyttet mot direkte solskinn i et tørt, kjølig og godt ventilert område.

Spesielle egenskaper og farer Lagres frostfritt.

7.3. Særlig(e) sluttanvendelse(r)

AVSNITT 8: EKSPONERINGSKONTROLL/PERSONBESKYTTELSE

8.1. Kontrollparametere

Annen informasjon om grenseverdier Isocyanater: 0,005 ppm.

8.2. Eksponeringskontroll

Åndedrettsvern

Åndedrettsvern Må ikke håndteres uten god ventilasjon (f.eks. punktavsug). Ved høye konsentrasjoner må det brukes egnet åndedrettsvern. Gassfilter B+P3.

Håndvern

Håndvern Bruk vernehansker av butylgummi. Gjennombruddstid er ikke kjent, skift hansker ofte.

Øye- / ansiktsvern

Øyevern Godkjente vernebriller eller ansiktsskjerm.

Hudvern

Annet hudvern enn håndvern Bruk forkle eller verneklær ved fare for kontakt.

Hygiene / Miljø

Spesifikke hygienetiltak Vask huden ved slutten av hvert skift og før spising, røyking og bruk av toalett. Fjern forurensede klær og sko. Vask klærne før de brukes på ny. Rens skoene grundig før de brukes igjen. Rens forurensede gulv og arbeidsflater.

AVSNITT 9: FYSISKE OG KJEMISKE EGENSKAPER

9.1. Opplysninger om grunnleggende fysiske og kjemiske egenskaper

Tilstandsform	Væske
Farge	Blå
Lukt	Karakteristisk
Smeltepunkt/smeltepunktintervall	Verdi: < 0 °C
Kokepunkt / kokepunktintervall	Verdi: = 351 °C

Flammepunkt	Verdi: = 210 °C
Damptrykk	Verdi: < 0,00001 hPa Test temperatur: = 20 °C
Relativ tetthet	Verdi: = 1,17 g/cm ³
Løselighet i vann	Hydrolyserer i vann.
Selvantennelighet	Verdi: > 600 °C
Viskositet	Verdi: = 300 mPas (dynamisk) Test temperatur: = 20 °C

9.2. Andre opplysninger

AVSNITT 10: STABILITET OG REAKTIVITET

10.1. Reaktivitet

Reaktivitet	Stabilt under anbefalte vilkår for oppbevaring og håndtering. Fare for eksplosjon hvis fuktighet kan trenge inn i produkt.
-------------	---

10.2. Kjemisk stabilitet

Stabilitet	Stabil under de foreskrevne oppbevaringsforholdene.
------------	---

10.3. Mulighet for farlige reaksjoner

10.4. Forhold som skal unngås

Forhold som skal unngås	Unngå varme, flammer og andre antennelseskilder.
-------------------------	--

10.5. Uforenlige materialer

Materialer som skal unngås	Vann, vannblandinger, damp. Aminer. Alkoholer. Unngå kontakt med oksiderende stoffer, sterke alkalier og sterke syrer.
----------------------------	--

10.6. Farlige nedbrytingsprodukter

Farlige spaltningsprodukter	Karbondioksid utvikling i kontakt med vann. Ved høye temperaturer, som for eksempel i tilfelle av brann, oppstår farlige spaltningsprodukter som karbonmonoksid, karbondioksid, isocyanater, hydrogencyanid og amider. Varmegenererende behandling (f.eks, sliping) av herdet produkt kan frigi isocyanat damp som kan forårsake luftveisproblemer.
-----------------------------	--

AVSNITT 11: TOKSIKOLOGISKE OPPLYSNINGER

11.1. Opplysninger om toksikologiske virkninger

Toksikologisk informasjon

Andre toksikologiske data	Kan forårsake allergi ved gjentatt hudkontakt / innånding. Kroniske luftveislidelser som astma og bronkitt kan induseres ved innånding.
---------------------------	---

Øvrige helsefareopplysninger

Generelt	Kan gi irritasjon i huden. Irriterer luftveiene. Kan forårsake irritasjon i øynene. Kan irritere indre organer og tarmkanalen.
----------	---

AVSNITT 12: ØKOLOGISKE OPPLYSNINGER

12.1. Giftighet

Økotoksisitet	9016-87-9 Difenylmetandiisocyanater: EC50/24h >100 mg/l (bacteria) EC50/3h >100 mg/l (sludge) (OECD 209) EC50/48h >1,000 mg/l (Daphnia magna) LC0/96h >1000 mg/l (Brachydanio rerio) LC50/96h >1000 mg/l (Danio rerio)
---------------	---

12.2. Persistens og nedbrytbarhet**12.3. Bioakkumuleringsevne****12.4. Mobilitet i jord**

Mobilitet	Hydrolyserer i vann.
-----------	----------------------

12.5. Resultater av PBT og vPvB vurdering**12.6. Andre skadevirkninger****AVSNITT 13: DISPONERING****13.1. Avfallsbehandlingsmetoder**

Farlig avfall emballasje	Ja. Fare for eksplosjon hvis fuktighet kan trenge inn i produkt.
Produktet er klassifisert som farlig avfall	Ja
Emballasjen er klassifisert som farlig avfall	Ja
Avfallskode EAL	EAL: 080501 avfall av isocyanater EAL: 150102 emballasje av plast EAL: 150104 emballasje av metall

AVSNITT 14: TRANSPORTOPPLYSNINGER**14.1. FN-nummer**

Kommentar	Ikke farlig gods (ADR/RID, IMDG, IMO, DGR, IATA/ICAO)
-----------	---

14.2. FN-forsendelsesnavn**14.3. Transportfareklasse(r)****14.4. Emballasjegruppe****14.5. Miljøfarer****14.6. Særlige forsiktighetsregler ved bruk****14.7. Bulktransport i henhold til vedlegg II i MARPOL 73/78 og IBC-regelverket****AVSNITT 15: OPPLYSNINGER OM BESTEMMELSER****15.1. Særlige bestemmelser/særskilt lovgivning om sikkerhet, helse og miljø for stoffet eller stoffblandingen**

Love og forskrifter	EU nr 453/2010 EG nr 1907/2006 (REACH) EG nr 1272/2008 (CLP) Forskrift om tiltaksverdier og grenseverdier for fysiske og kjemiske faktorer i arbeidsmiljøet. Forskrift om gjenvinning og behandling av avfall (avfallsforskriften).
---------------------	---

15.2. Vurdering av kjemikaliesikkerhet

Vurdering av kjemikaliesikkerhet er gjennomført	Nei
---	-----

AVSNITT 16: ANDRE OPPLYSNINGER

Klassifisering i henhold til CLP (EC) No 1272/2008 [CLP/GHS]	Skin Irrit. 2; H315; Skin Sens. 1; H317; Eye Irrit. 2; H319; Resp. Sens. 1; H334; STOT SE3; H335; Carc. 2; H351;
--	---

	STOT RE2; H373;
Liste over relevante R-setninger (i avsnitt 2 og 3).	R48/20 Farlig: alvorlig helsefare ved lengre tids påvirkning ved innånding. R36/37/38 Irriterer øynene, luftveiene og huden. R42/43 Kan gi allergi ved innånding og hudkontakt. R20 Farlig ved innånding. R40 Mulig fare for kreft
Liste over relevante H-setninger (i avsnitt 2 og 3).	H373 Kan forårsake organskader ved langvarig eller gjentatt eksponering H334 Kan gi allergi- eller astmasymptomer eller pustevansker ved innånding. H315 Irriterer huden. H319 Gir alvorlig øyeirritasjon. H317 Kan utløse en allergisk hudreaksjon. H351 Mistenkes for å kunne forårsake kreft H335 Kan forårsake irritasjon av luftveiene.
Opplysninger som er nye, slettet eller revidert	2014-05-23: Ny versjon. 2014-11-14: Ny versjon. CLP-merking.
Versjon	3
Ansvarlig for Sikkerhetsdatablad	Tarkett AS
Kommentarer	Opplysningene i dette datablad anses korrekte i henhold til dagens kunnskaper og erfaring. Det er brukerens ansvar å forsikre seg om at informasjonen er tilstrekkelig for det tiltenkte bruksområde.